Skolinspektionen

Beslut
2014-06-17
Dnr 43-2014:223

Falkenbergs kommun

Rektorn vid Långaveka skola

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Långaveka skola i Falkenbergs kommun

Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg, Besöksadress Kungsgatan 20
Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 04
www.skolinspektionen.se

Tillsyn i Långaveka skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Falkenbergs kommun under år 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Långavekaskolan besöktes av Skolinspektionen den 20 och 21 maj 2014.

Fakta om skolenheten

Långaveka skola ligger i närheten av samhället Glommen strax norr om centralorten i Falkenbergs kommun. Skolenheten har en förskoleklass och en klass för elever i årskurs 1 och 2, en klass för årskurs 3 och 4 samt en klass i årskurs 5. Vid tillsynstillfället fanns 19 elever i förskoleklassen och sammanlagt 58 elever i grundskolan. Lärarna utgör ett arbetslag och skolenheten leds av en rektor som också ansvarar för närliggande Långåsskolan.

I Skolverkets officiella statistik saknas en sammanställning av resultaten i nationella prov för årskurs 3 år 2013. Enligt statistiken för år 2012 varierar andelen som nått kravnivån i nationella prov i matematik i de olika delproven mellan 93 och 100 procent och i svenska är motsvarande variation 86 till 100 procent. I övrigt saknas nationell statistik och skolan har inte heller gjort någon egen sammanställning av elevernas resultat. Lärarnas bedömning är att samtliga elever i årskurs 3 har nått kunskapskraven som minst ska uppnås i svenska. I matematik, naturorienterande och samhällsorienterande ämnen bedöms omkring 90 procent ha nått kunskapskraven. Bedömningen avser år 2013.

Helhetsbedömning

Tillsynen visar att Långaveka skola brister i att tillförsäkra alla elever trygghet och studiero. Det förekommer dagliga konflikter och det är otryggt för ett flertal elever. Främst handlar det om otrygghet i utemiljöer då eleverna har rast men också bristande studiero i några av skolans klasser. Skollagens krav är att skolmiljön ska präglas av trygghet och studiero. Huvudmannen och rektorn för Långaveka skola måste på ett målmedvetet sätt vidta åtgärder som ger resultat så att alla elever får den studiero och den trygga miljö de har rätt till.

Vidare visar tillsynen att skolan saknar ett systematiskt kvalitetsarbete. Kunskapsresultaten sammanställs inte för att få en samlad bild som ska utgöra underlag för utvärdering och planering. En analys och utvärdering av kunskapsresultaten är en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet och ska leda till planering av insatser och åtgärder som behövs för att förbättra skolans resultat. Även arbetet med att uppmärksamma, utreda och vidta åtgärder för elever i behov av särskilt stöd behöver utvärderas. Tillsynen har visat att det saknas fungerande rutiner för detta arbete och att åtgärdsprogrammen bättre måste motsvara författningarnas krav.

Lärarnas undervisning är också ett område som skolan behöver förbättra i flera avseenden. För att ge alla elever möjlighet att nå kunskapskraven behöver lärarna ta hänsyn till varje elevs behov och förutsättning. Elever som lätt når kunskapskraven har rätt till ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling. För att förbättra kunskapsresultaten behöver undervisning och arbetssätt också följas upp utvärderas och resultaten ligga till grund för planering och utveckling av utbildningen.

Eleverna har på olika sätt och i olika omfattning, inflytande över sin utbildning och de yngre eleverna tycker det är roligt i skolan. Tillsynen visar samtidigt att undervisningen kan bli mer stimulerande och lustfylld för att alla elever oavsett årskurs ska uppleva lust och glädje i sitt lärande.

Nedan följer en mer detaljerad redogörelse för de brister som Skolinspektionen kunnat konstatera vid sin tillsyn samt de ingripanden som Skolinspektionen funnit befogade med anledning av de konstaterade bristerna.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Falkenbergs kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 29 september 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Falkenbergs kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Lärarna ska ta hänsyn till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande
- Lärarna ska ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling
- Undervisningen i olika ämnesområden ska samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet
- Lärarna ska samverka i arbetet med att nå utbildningsmålen
- Samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem ska utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande.

Motivering

Enligt skollagen ska utbildningen syfta till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska ta hänsyn till elevers olika behov och eleverna ska ges stöd och stimulans att utvecklas så långt som möjligt. Enligt läroplanen ska undervisningen anpassas efter varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Vidare framgår av läroplanen att läraren ska samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen och utveckla samarbetet mellan förskoleklass, skola och fritidshem. Rektorn har ett särskilt ansvar för att samverkansformer utvecklas och att undervisningen i ämnesområden samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.

I intervju och samtal med elever framkommer att inte alla elever uppfattar skolan som rolig och stimulerande. "Vi är lite trötta på skolan" och "man vill helst inte jobba i skolan" är några av kommentarerna. En elev uttrycker att "man blir less och vill gärna sluta på skolan". Elever i lägre åldrar uttrycker dock att det är roligt i skolan. Av den enkät som elever i årskurs 5 besvarat inför tillsynen framkommer också att flertalet elever inte tycker att skolarbetet är intressant,

roligt eller att det skapar nyfikenhet och lust att lära mer. Enligt elevernas enkätsvar tycker de samtidigt att det är lätt att nå kunskapskraven. I intervjun uppger eleverna att även om någon har lätt för ett ämne så jobbar man med samma uppgifter som de andra på lektionerna. Elever i förskoleklass uppger att de sällan arbetar tillsammans med årskurs 1 för att få mer stimulans. Det är för övrigt, enligt eleverna, ovanligt att någon deltar i någon annan klass för att få möjlighet att nå längre. "Går man i en klass så går man i den klassen" och blir man färdig med sin uppgift ska man fortsätta att öva mer.

Lärare uppger i intervju att de ser att många elever i högre årskurser har tröttnat på skolan. Förklaringen är, enligt lärarna, att de är "färdiga med den här skolan och väntar på att få komma till Skogstorpsskolan där de ska börja i årskurs 6". Lärarna uttrycker att en av klasserna är en "humörklass" och att det är ett "negativt gäng som inte prioriterar skolan". I intervjun framkommer att lärarna gör försök att anpassa till varje elevs behov men att det är svårt då det finns många behov att ta hänsyn till. Det är, enligt lärarna, främst elever som behöver mer utmaningar som inte alltid får det. Det har hänt att några elever deltagit i högre årskurs i ämnen de haft lätt för men det är inte vanligt. Lärarna uppger också att det finns elever i förskoleklass som skulle stimuleras av att delta i årskurs 1 men att det inte funnits möjlighet att organisera det. Det saknas samverkan mellan förskoleklass och årskurs 1, enligt lärarna, och de vet inte om vilket innehåll eleverna erbjuds i respektive klasser. Lärarna uppger att det också i övrigt saknas samverkan lärare emellan och att orsaken är brist på tid och möten för sådan samverkan. Det finns, enligt lärarna, inte heller samarbetsformer mellan skolan och fritidshemmet. Det framkommer vidare i intervju att undervisningen företrädesvis sker som lektioner i respektive ämnen. Lärarna menar att det är svårt att samordna ämnen och arbeta tematiskt då de oftast är själva med sin klass i klassrummet. Enligt lärarna är ofta lektionerna förutsägbara men inte alltid. Det finns också orsaker till att det ibland måste vara tydlig struktur och förutsägbart. Det framkommer också av den enkät som personalen besvarat inför tillsynen att samverkan av undervisning och att erbjuda eleverna stimulans och utmaningar kan bli bättre.

Rektorn uppger i intervju att det finns "modern" undervisning såväl som traditionell katederundervisning i skolan. Det är stor variation mellan hur lärarna undervisar, enligt rektorn. Detsamma gäller anpassningar och stimulans att nå längre. Rektorn har vid klassrumsbesök kunnat konstatera att inte alla elever får de utmaningar de behöver och att undervisningen såväl som material inte alltid är anpassat för varje elev. Det finns också en variation i vilken omfattning lärarna möter eleverna där de är, uppger rektorn. Efter tillsynsbesöket uppger rektorn att organisationen görs om inför höstterminen i syfte att på bättre sätt uppfylla läroplanens krav avseende undervisningen.

Rektorn uppger vidare att det inte finns något samarbete mellan fritidshemmet och skolan. Organisatorisk finns det personal som arbetar i båda verksamheterna och även om det finns konferenstid så ägnas tiden mest åt andra centrala frågor. Denna tid ligger också på en dag då inte alla berörda kan vara med.

Utredningen visar att lärare i olika omfattning anpassar undervisningen efter varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande och de ger inte alltid ledning och stimulans att utvecklas så långt som möjligt. Vidare visar utredningen att lärarna inte samverkar med andra lärare eller med fritidshemmet i arbetet med att nå utbildningsmålen. Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att samverkansformer utvecklas och att undervisningen i ämnesområden samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

1 kap. 4 och 11 §§ och 3 kap. 3 § skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper, riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, riktlinjer, 2.5 Övergång och samverkan 2.8 Rektorns ansvar

Trygghet och studiero

Bedömning

Falkenbergs kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Skolan ska präglas av trygghet och studiero

Motivering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Läroplanen anger att eleven i skolan ska möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Strävan ska vara att skapa de bästa betingelserna för elevernas bildning, tänkande och lärande. Av förarbetena till skollagen framgår att det är skolans och ytterst rektorns ansvar att skapa trygghet och studiero i skolan. (Prop. 2009/10:165 s. 320)

I intervjuer med elever framkommer att det i flera klasser råder bristande studiero. Eleverna uppger att ofta är "stökigt". De uppger också att lärarna kan säga ifrån och då blir det lugnare men det gäller inte rasterna. Enligt eleverna är det konflikter på rasterna varje dag. Elevernas uppfattning är att det inte alltid finns vuxna ute när det är rast och att det finns områden på gården där

vuxna aldrig befinner sig. I intervjun uppger eleverna vidare att de under klassråd och genom elevråd gett förslag till hur de önskar att vuxna ska agera och finnas till hands på rasterna. De har dock, enligt dem själva, inte fått någon respons på sina förslag mer än förklaringar till varför de vuxna inte kan täcka behovet av vuxennärvaro ute på rasterna. Elever uppger vidare att det är otryggt på raster eftersom de måste "springa in och hämta någon om det händer något". I den enkät som elever besvarat inför tillsynen framkommer också att studieron i klassrummen brister. I elevenkäten framkommer också att vuxna inte alltid agerar när elever är "elaka" mot varandra vilket eleverna också bekräftar vid intervjun och andra samtal.

Lärare uppger i intervju att studieron varierar mellan olika klasser. En orsak till att det brister är, enligt lärarna, att det finns många elever med problem. En annan orsak är att en klass inte klarat att deras lärare har slutat och det har blivit stor oro i klassen efter det. Det finns, enligt lärarna, flera elever som är utåtagerande i klassen men ingen tar tag i problemen. I en annan klass, uppger lärarna, är det väldigt oroligt då de kommer in efter rast och det tar tid att få dem lugna, men att det ändå går. Lärarna menar att de inte har en gemensam uttalad strategi för hur de ska skapa studiero och inte heller ett gemensamt förhållningssätt men håller på att arbeta med frågan.

Det framkommer i intervjun med lärarna att de har kännedom om elevernas önskemål om fler vuxna ute på rasterna. Lärarna menar att de är för få personer och det är svårt att få ut raster för personalen om de också ska vara "rastvakt". Det är, enligt lärarna, en stor skolgård att "täcka" och om det händer något i "dungen" så kan man inte se det. Lärarna uppger att konflikterna har ökat den senaste terminen. Det framkommer i intervjun att det inte finns något konkret och målinriktat arbete ännu för att komma tillrätta med tryggheten på rasterna men att det finns flera förslag som exempelvis planerade rastaktiviteter. De håller inte med eleverna om att de inte alltid agerar när det är konflikter. Däremot, menar lärarna, kanske inte alltid eleverna vet vad lärarna gör för insatser.

Att studieron brister i några klasser i Långaveka skola samstämmer med elevhälsans uppfattning. Elevhälsan uppger att de inte har något särskilt uppdrag att arbeta med trygghet och studiero utan det blir "mest blåljusutryckningar". Elevhälsan har inte deltagit i framtagandet av skolans plan mot kränkande behandling men är, enligt dem själva, delaktiga i arbetet när något särskilt hänt. Elevhälsans uppfattning är att lärarna i skolan agerar när det uppstår konflikter.

Rektorn uppger i intervju att det kan vara "stimmigt" eftersom det finns flera elever i behov av särskilt stöd. Rektorns uppfattning är att det ändå är hög studiero men att det givetvis kan bli bättre. Nyligen fick rektorn kännedom om problemen i klassen där en lärare slutat och uppger att de nu funderar på hur

de ska åtgärda detta. Generellt är det bättre studiero i skolan än tidigare, uppger rektorn, och signalerna om bristerna tas på fullaste allvar. Dock har vissa åtgärder genomförts som exempelvis att det oftast är två vuxna i klassrummen, enligt rektorn, och det har gett resultat.

Rektorn har uppfattningen att eleverna är trygga och måna om varandra. Dock är problemet med vuxennärvaro på rasterna känt för rektorn. Enligt rektorn vidtas redan nu konkreta åtgärder för att komma tillrätta med detta och fler åtgärder planeras. I skolans plan mot kränkande behandling som ännu inte helt färdigställts vid tillsynsbesöket finns beskrivning av åtgärder för att öka tryggheten ute på rasterna, uppger rektorn. Detta bekräftas också genom komplettering efter besöket av aktuell plan mot kränkande behandling.

Utredningen visar att utbildningen inte utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero för alla elever. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

5 kap. 3 § skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Särskilt stöd

Bedömning

Falkenbergs kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Den som uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller har andra svårigheter i skolsituationen ska anmäla det till rektor
- Åtgärdsprogram ska beslutas av rektorn och där ska anges vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas

Motivering

Enligt skollagen ska en elev i grundskolan ges särskilt stöd på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt

stöd ska han eller hon ges sådant stöd och ett åtgärdsprogram ska upprättas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn eller den rektorn delegerat beslutanderätten till.

Det framkommer i intervju med lärare att det inte finns en tydlig rutin för när ett ärende ska anmälas till rektorn. Lärarna tar först kontakt med specialpedagog som besöker lektioner och som tillsammans med lärarna vid behov sammanställer en ansökan till elevhälsoteamet. Det är oftast först då som rektor får kännedom om eleven, uppger lärarna. Elevhälsan uppger att lärarna kan ta kontakt med olika yrkeskategorier inom elevhälsan om de är bekymrade för någon elev. Vidare uppger elevhälsan att det finns en nyligen framtagen blankett i kommunen som lärarna ska använda för att anmäla till rektor. Detta fungerar dock ännu inte som det är tänkt, uppger elevhälsan. Rektorn uppger att det händer att lärare och elevhälsa påbörjar utredning och åtgärder utan rektorns kännedom om ärendet och menar att hon själv måste bli mer delaktig från början.

Skolinspektionen har tagit del av några exempel på åtgärdsprogram. Dessa skiftar i kvalitet vilket också är rektorns uppfattning. Behoven framgår inte alltid och elevens svårigheter beskrivs ibland som behov. Såväl kortsiktiga som långsiktiga mål är i några åtgärdsprogram att eleven ska nå kunskapskraven i årskurs 3 respektive årskurs 6. Åtgärderna är i några åtgärdsprogram allmänna och det framgår inte i vilken omfattning stödet ska ges. Som exempel kan nämnas "extra resurs i klassen" och "få enskilt stöd i klassrummet några tillfällen i veckan". Det saknas också uppgifter om när åtgärdsprogrammen ska följas upp och utvärderas. Några åtgärdsprogram är inte heller beslutade med namnunderskrift. Rektorn uppger att åtgärdsprogrammen följs upp och insatserna utvärderas men att det inte alltid dokumenteras.

Utredningen visar att lärarna inte alltid anmäler till rektorn när det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås ska. Rektorn kan då inte se till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds. Av åtgärdsprogrammen framgår inte alltid elevens behov, hur de ska tillgodoses eller hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Vidare saknas i beslut i några åtgärdsprogram. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

3 kap. 8–9 §§ skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Falkenbergs kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen
- Rektor ska ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat

Motivering

Enligt skollagen ska det på skolenhetsnivå genomföras ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Enligt läroplanen har rektorn ansvaret för skolans resultat och ansvarar för att resultaten följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Enligt såväl rektor som lärare saknas ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete. Rektorn uppger att det inte fanns någon dokumentation som visar utvecklingsarbetet i skolan då hon tillträdde tjänsten i början av läsåret. Det saknas sammanställningar av resultat, förutom i nationella prov, och det finns ingen planering för hur arbetet ska utvecklas för att uppfylla de nationella målen. En avstämning hur det gått för eleverna gjordes i december men då med fokus på de elever som inte nådde målen, uppger rektorn. Från föregående läsår finns minnesanteckningar från utvärdering, enligt rektorn, som uppger att de nu behöver utveckla och dokumentera arbete över året. Enligt rektorn skrivs det minnesanteckningar på möten men det saknas struktur för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas. Rektorn uppger att de nu inväntar en struktur från kommunen och arbetar också med att ta fram en egen plan för kvalitetsarbetet. Vi ett tillfälle efter besöket uppger rektorn att det pågår utvecklingsarbeten men att alla lärarna kanske inte är involverade eller engagerade för tillfället.

Lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling och dokumenterar i kommunens digitala system, Unikum. Enligt lärarna redovisas resultat av nationella prov i årskurs 3, men övriga resultat sammanställs inte. Lärarna uppger att det inte bedrivits något utvecklingsarbete som innebär analys och utvärdering av kunskapsresultaten eller andra mål. Utvecklingsområden som tidigare funnits

har skolan inte arbetat med, enligt lärarna, och uppger som skäl att tiden inte räckt till. Lärarna uppger att det inte bedrivs något utvecklingsarbete alls just nu då rektorns tid inte heller räcker till. Lärarna har dock tillsammans med specialpedagog påbörjat visst utvecklingsarbete men då på eget initiativ. I den enkät som pedagogisk personal besvarat inför tillsynen framgår också att ett aktivt arbete med att utveckla utbildningen inte bedrivs.

Bland den dokumentation som efterfrågats och skickats in inför tillsynen finns inget som påvisar att det bedrivs ett systematiskt utvecklingsarbete. Det finns ett kalendarium som visar när uppföljningar, konferenser och liknande ska genomföras men inget som visar att detta genomförs. I verksamhetsredogörelsen beskrivs företrädesvis framtida kvalitetsarbete.

Utredningen visar att rektorn inte tar tillräckligt ansvar för att det bedrivs ett systematiskt och dokumenterat kvalitetsarbete bestående av planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Falkenbergs kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Eleverna och de som avser att påbörja utbildning ska ha tillgång till personal med kompetens för att tillgodose deras behov av vägledning inför utbildning och yrkesval

Motivering

Enligt skollagen ska elever i grundskolan ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Även den som avser att påbörja en utbildning ska ha tillgång till vägledning.

Det framkommer i samtal med elever att det inte finns någon lärare eller annan personal som pratar om framtida studier och yrkesval. Exempelvis har ingen, inför språkvalet i årskurs 6, tagit upp vad olika språk kan ha för betydelse för olika yrken. Det finns elever som vet vilket program de ska söka då de ska börja gymnasieskolan men det finns ingen, enligt eleverna, som tar upp frågor om vad som krävs för att komma in på olika program. Lärarna uppger i inter-

vju att de tror att språklärarna tar upp dessa frågor då eleverna börjar i årskurs 6 i Skogstorpsskolan. Det är, enligt lärarna, ingen i Långaveka skola som har funktionen att vägleda eleverna i framtida studie- och yrkesval. Detta bekräftas också av rektorn.

Utredningen visar att eleverna inte har tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 29 § skollagen

Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, Skolan och omvärlden

I ärendets slutliga handläggning har avdelningsjurist Charlotte Fagher och utredare Caroline Klintenberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Beslutsfattare

Marie Sjöberg
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.